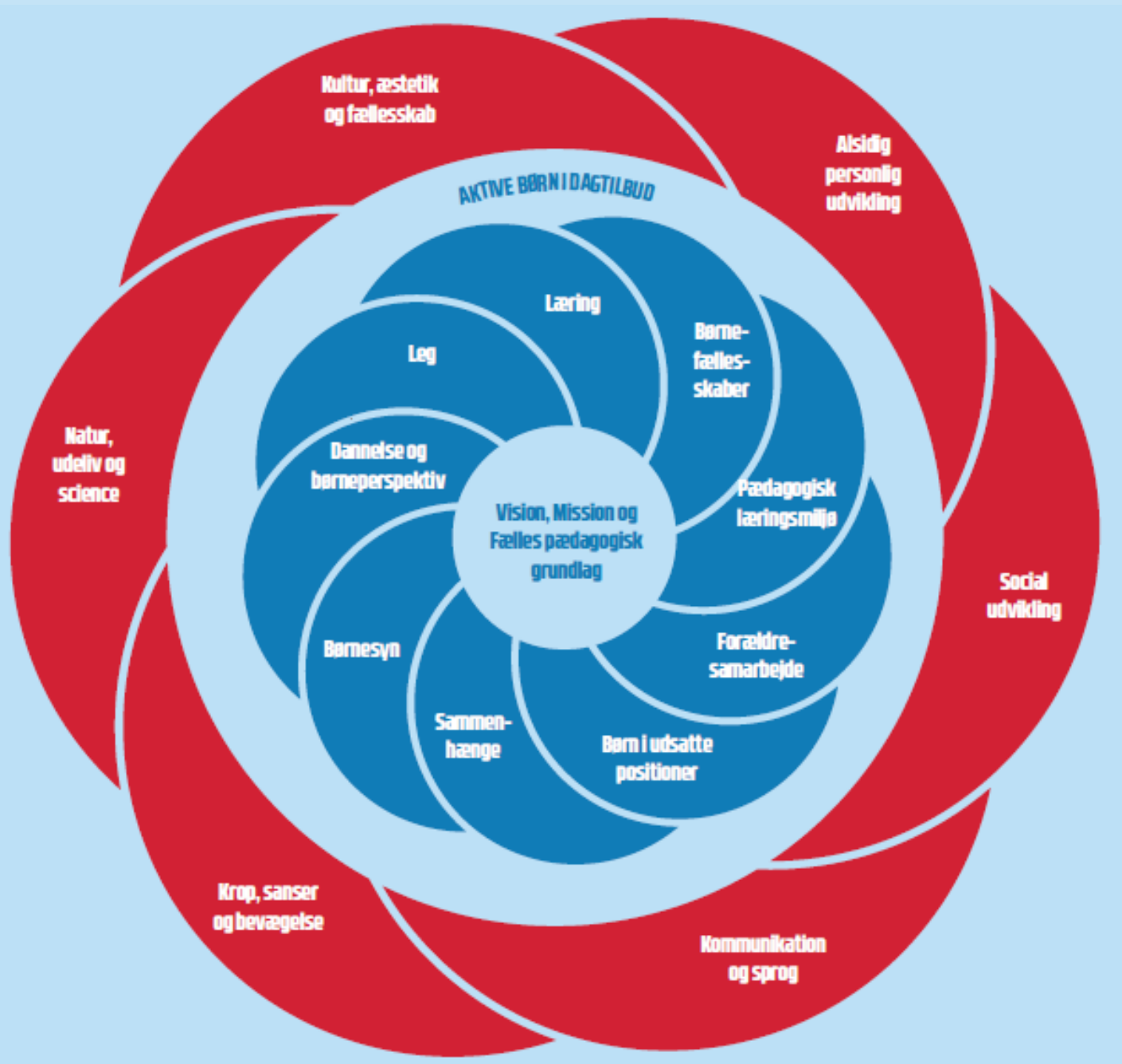

Pædagogisk læreplan for Østerdalen Thurø Børnehuse 2020-2022

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Vision, Mission og Fælles arbejdsgrundlag er den kommunale klangbund i Svendborg Kommunes dagtilbud. Den revideres, så den sammen med den styrkede pædagogiske læreplan fortsat giver en fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og danselse.

I Svendborg Kommune er legen valgt som bærende element for at realisere og omsætte den styrkede pædagogiske læreplan i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Arbejdet med Aktive Børn i dagtilbud, som er udarbejdet i Svendborg, sætter legen og fysiske aktiviteter i spil henover dagen.

Med midler fra ministeriet har alle ledere gennemført uddannelse i den styrkede pædagogiske læreplan og medarbejderne kompetenceudvikles i "Børns leg og eksperimenterende virksomhed".

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra ledelsen, børnehuse, dagplejen, de faglige organisationer samt konsulent fra forvaltningen har justeret ministeriets skabelon, så de erfaringer og den faglige viden, de kommunale og selvejende dagtilbuddene har arbejdet med, afspejles i skabelonen.

Dagtilbuddet Østerdalen Thurø Børnehuse.

Kort tekst om hvad der kendetegner dagtilbuddet.

Østerdalens Børnehuse består af: Gudbjerg Børnehus, Gudme Børnehus, Hesselager Børnehus, Oure Børnehus, Skårup Børnehus samt Thurø Børnehus. Østerdalen har en bus tilknyttet som bruges på skift, hvis der ikke er mulighed for offentlig transport.

Østerdalens børnehuse ligger i lokalområder, hvor vi har et tæt og udviklende samarbejde med dagplejen og distriktsskolerne.

Østerdalen det gode børneliv (æstetik, glæde, omsorg og kvalitet) leves gennem forpligtende fællesskaber og oplevelser i børnehøjde med særligt fokus på sundhed og udviklende læringsmiljøer.

Østerdalen vægter en åben, ligeværdig og involverende dialog i samarbejdet omkring børnene, hvor vækstmodellen ofte anvendes. Vi arbejder styrkebaseret og hjælper hinanden med at kvalificerer hinandens læringsmiljøer, såvel i det enkelte børnehus samt på tværs af børnehuse.

Østerdalen har fokus på trivsel for alle og vi tager udgangspunkt i såvel barnets samt børnegruppens perspektiv og nærmeste udviklingszone, og arbejder bevidst på at organiserer og justerer den pædagogiske praksis og læringsmiljøet ude som inde. Alle børn skal opleve, at barndommen har værdi i sig selv og at de er en del af forskellige børnefællesskaber i forskellige læringsmiljøer med nærværende legende voksne. Vi forholder os reflekterende til egen og kollegaers pædagogiske praksis.

Fælles for alle børnehuse er:

- Forældre skriver ca. tider på Børneintra, og fra 2021 i Aula, i forhold til hvornår barnet kommer og går.
  - Det giver os mulighed for at bruge vores ressourcer bevidst og tilrettelægge den bedst mulige dag for alle børn.
- Børnene bliver taget imod af en voksen, og den voksne tager ansvar for at hjælpe barnet i gang.
- Vi bruger ikke ude sko inde – da børnene leger på gulvet.
- Mulighed for morgenmad mellem kl. 6.30 og kl. 7 – tilmelding til morgenmaden.
- Vi åbner/lukker på så mange stuer som normeringen tillader.
- Struktur og forudsigelighed, hvor børnene i tidsrum på dagen er i mindre lege og læringsgrupper.
- Børnene spiser i mindre grupper med en nærværende voksen.
- Siesta, hvor børnene hviler sig. Der lyttes til forskellig slags musik eller historier.
- Udelivet har en stor plads – alle børnehuse er en del af Grønne Spirer. Udelivet og bevægelse har et særligt fokus, hvor læringsmiljøet ofte også her er delt i mindre legegrupper.
- Vi har det legetøj fremme, som giver mening i forhold til børnenes lege og i forhold til det aktuelle læringsmiljø.
- Vi vægter samarbejde med forældre højt i modtagelsen og afleveringen.
- Forældresamarbejde starter med opstartssamtaler i vuggestue, opstartssamtaler i huset inden børnehavebarnet starter, overlevering fra vuggestue til børnehave og videre til skolen, hvis der er brug for det.
- Der er ikke to børnehuse i Østerdalen, der er ens – men vi arbejder alle for børnenes trivsel, læring, sundhed, udvikling og dannelse

Thurø Børnehuse består af fire huse fordelt på tre matrikler. Det Røde hus og Det Gule hus ligger på Gambøtvej 2. Bergmannsvej er vores projekthus. Huset deler vi med dagplejens heldagslegestue, som har stueetagen, og vi har 1. salen. De kommende skolebørn er på Bergmannsvej et par måneder før skolestart. Resten af året, benytter vi huset som udflugtsmål. Lærkereden er vores naturbørnehave ved Thurø Rev, den benytter vi som udflugtsmål. Thurø børnehuse kan rumme 126 børnehavebørn, fordelt på Gambøtvej 68 børn, Bergmannsvej 40 børn samt Lærkereden hvor der kan være 18 børn. Vi er mellem 13 - 16 medarbejdere afhængig af børnetallet. Ud over det faste personale har vi løbende pædagogstuderende og andre i praktik. Pr. 1/5 2020 får vi en vuggestue som kommer til at ligge på Gambøtvej.

I Thurø Børnehuse har vi nogle helt grundlæggende kerneværdier som alle voksne værner omkring. Vi vægter relationer højt både barn/barn og barn/voksen. Sociale kompetencer, nærhed og omsorg er grundstenene i vores praksis. Vi bruger naturen meget og er ude hele året, vi benytter lokalområdet og naturområderne omkring på Øen.

Vi har fokus på overgange, og har et godt samarbejde med dagpleje og skolen. Vi vægter et tæt forældresamarbejde og arbejder målrettet med at skabe tryghed for både børn og forældre i dagligdagen.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Medarbejderne i kommunale og selvejende dagtilbud har i forløbet "Børns leg og eksperimenterende virksomhed" arbejdet med de fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Sæt billede af jeres plakat(er) om leg ind

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

- Vi har en tydelig struktur og organisering, som er visuelle og tydelige for både børn, forældre, vikar og det faste pædagogiske personale. Vi justerer indholdet efter den enkelte børnegrupperes forudsætning og behov.
- Vi har indrettet dynamiske lege- og læringsmiljøer i vores huse og grupper som kan justeres løbende også i løbet af dagen med udgangspunkt i læring, udvikling, dannelse, normering, antal børn, personale, kompetencer mm.
- Vi har skabt en struktur i børnehuset der er tilrettelagt, sådan at der er veksling mellem tilrettelagte voksenstyret aktiviteter, understøttet leg og spontane aktiviteter. Børnene er med som en naturlig del af de daglige rutiner vi betragter alle dagligdagens, situationer og rutiner som lærings rum for det enkelte barn, hvor der er et empatisk og respektfuldt samspil og dialog mellem barn/barn og barn/voksen.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegrupperens trivsel og læring?

- Den daglige dialog med forældrene omkring deres børn vægtes højt, da det har en gensidig indflydelse på barnets generelle trivsel.
- Vi tilbyder løbende forældremøder og -samtaler, både ved opstart men også efter behov, løbende igennem barnets børnehavetid.
- Der er mulighed for at deltage i forældrebestyrelsen. Her er man med til at tage beslutninger på vegne af institutionen, og drøfte forskellige emner og problemstillinger. Forældrebestyrelsen er tale-røret til politikere og andre højere oppe i systemet. Vi har også et husråd som sørger for at varetage opgaver i huset. Vi har flere arrangementer i løbet af året, der inkluderer forældre og familie i børnenes hverdag i børnehaven.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere. Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistrivsel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- *Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivslen og arbejder i zonen for nærmeste udvikling*
- *Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med*
- *Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.*
- *Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe*
- *Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer*

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårssfo 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om at børnene får en god overgang til forårsSFO og efterfølgende bro til skolen. ForårsSFO arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

- Fra august til april samles vi på Bergmannsvej, hvor der er mulighed for at tilrettelægge læringsforløb som har fokus på at understøtte mod på nye udfordringer, fordybe sig, være vedholde, indgå i et børnefællesskab og tage initiativ til at indgå i relationer.
- Vi understøtter børnene til en god samværskultur, samt forståelse af vigtigheden af fællesskabet, ved den voksne går foran, bagved og ved siden af. Vi arbejder bl.a. med Fri for mobberi, Thera play, vredesbilleder, så de forstår hvad deres handlinger gør ved andre. Vi holder samling hvor vi bl.a. understøtter børnene i at sætte ord på, at ture at stå frem og f.eks. fortælle om en oplevelse.
- Vi har fokus på at børnene skal kunne forstå og handle på en kollektiv besked, samt at børnene skal lytte til hinanden og vente på tur. Vi arbejder i højere grad med øje for udvikling af fællesskaber hvor samarbejde, mod, vedholdenhed, nysgerrighed og sociale kompetencer de bærende elementer.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

- Vi bruger nærmiljøet hele året rundt, som læringsrum og tager oplevelserne med hjem og levende gør dem i billeder og tale.
- I børnehuset har vi to ladcykler som vi bruger til at komme rundt og udforske øen på. Med dem kan vi i små grupper opleve nærmiljøet. Når ladcyklerne ikke er tilstrækkeligt bruger vi gerne offentlig transport. Vi går ofte på ture til fods til bl.a. til mosen, havnen, snævringen og andre steder tæt på institutionen.

- Vi gør gerne brug af de kulturelle tilbud på øen og i nærområdet. Vi bruger vi bl.a. biblioteket til ud-lån og som læringsrum. Vi bruger skolen og hallens faciliteter så vidt vi har mulighed for det. Vi del-tager gerne i lokale arrangementer der kan give børnene en fornemmelse af fællesskab i lokalom-rådet, og tager gerne bussen til andre tilbud som f.eks. biograf, teater og klovnfestival i Svend-borg. Til Jul tager vi til julegudstjeneste i kirken, og på vores ture går vi nogle gange forbi kirkegår-den. Det skaber en god dialog om livet mellem os og børnene.
-

Arbejdet med det fysiske de æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal ind-drages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

- Vi har en tydelig struktur og organisering, den faste base skaber genkendelighed, fordybelse og tryghed. Børnene er i hverdagen delt i små venne- og legegrupper, hvor respekt, leg og læring er nogle af de bærende elementer. Vi er som voksne autentiske, tydelige, guidende og møder altid børnene med respekt og anerkendelse, med plads til forskellighed.
- Vi har en bevidsthed omkring vores indretning så børnene oplever et lege- og læringsmiljø hvor for-mer, farver, tal, bogstaver, natur, materialer, stille musik og god belysning er rammen til at lade sig inspirere, vække nysgerrighed, blive fordybet og får lyst til bevægelse.
- Vi hænger børnenes billeder op på væggene, laver små udstillinger, så børnene er omgivet af de-res egne kreative udtryk.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

- Alle børn mødes hver dag af anerkendende voksne så de føler sig set, hørt og forstået.
- Vores indrettede lege og læringsmiljøer inspirerer og understøtter børnenes nysgerrighed og kreativitet i den frie leg.
- Vi forsøger så vidt muligt at skabe rum til den frie leg med og uden voksen deltagelse.

- Det pædagogiske personale følger børns spor. Med afsæt i børnenes interesser skaber vi rammer og aktiviteter som understøtter børnenes leg, læring og udvikling.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

- Vi voksne er aktive deltagere i børnenes leg og aktiviteter, hvor vi går foran, bagved og ved siden af.
- Barnet mødes af imødekommende, engageret, lydhøre og respektfulde voksne som ser forskelligheder som en styrke og som giver børnene mulighed for at være en del af fællesskabet. Vi understøtter gå på mod, initiativ og leg, samt eksperimenterne inden for nærmeste udviklingszone.
- Børnene er i forskellige grupper i løbet af dagen, samling, spisegrupper og vennegrupper. Vi har hjælpevenner som bruges til at hjælpe det enkelte barn i flere sociale sammenhænge med forskellige rammer og motiver. Vi taler om hvordan man er en god ven og guider børnene i at aflæse verbale og nonverbale signaler, dette gør vi bl.a. ved at arbejde med Fri for mobberi og vrede-billeder.
- Vi danner mange små justerbare læringsrum hvor der er mulighed for at danne mindre grupper.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

Den 1. august 2016 blev det politisk besluttet, at alle 3årige skal sprogvurderes. Afhængigt af resultatet arbejdes der, ud over den generelle sprogindsats, med sproglige handleplaner for at styrke barnets sprog yderligere.

- Vi sætter ord på handlinger og begreber, og er sprogbevidste i alle hverdagens situationer. Vi voksne er sproglige rollemodeller.
- Vi rammesætter leg i små vennegrupper, hvor vi sammen med børnene bygger legemiljøer op. Her understøtter vi alles deltagelse i legen ved, at sætte ord på handlingen.
- Vi vægter at give os tid til at lytte, og er vedholdende i forståelsen af barnets hensigter og intentioner.
- Dialogisk læsning bruges som værktøj til at understøtte udvikling af barnets sprog.
- Samling bruges som sprog og kommunikations værksted. Samling er et rum hvor vi synger, leger sprog lege, læser rim og remser, øver i at turde stå frem og tale i gruppen og andre sprogstimulerende aktiviteter.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

Aktive børn i dagtilbud – sundere, gladere og klogere børn! Er igangsat af Svendborg Kommune for at give børnene endnu mere leg, bevægelse og motorisk udvikling. Alle medarbejdere er uddannede i Aktive Børn i dagtilbud og husene og dagplejegrupperne er certificeret til at være GazelleBørnehus eller GazelleDagpleje, som er defineret som et sted, hvor der er særligt fokus på fysisk aktivitet som pædagogisk redskab.

- Vi skaber læringsmiljøer både ude og inde der inspirerer til både grov- og finmotorisk bevægelse, som udfordrer og stimulerer alle sanser. Vores legeplads er naturskøn og opfordrer i sig selv til naturlig bevægelse og leg. Vi bruger gerne naturområderne omkring på øen til at finde nye motoriske udfordringer til børnene. Vi understøtter og udfordre børnene inden for deres nærmeste udviklingszone.
- Vi er i fællesskaber og vennegrupper med aktive engagerede voksne som går foran, bagved og ved siden af. Vi igangsætter sange og bevægelses lege, og skaber rum for at de selv kan videreudvikle legen efterfølgende.
- Vi tager i Lærkereden der kan tilbyde noget helt særligt ifht. Krop og bevægelse, med sine skønne naturomgivelser, skov og strand. I Lærkereden møder vi naturens egen motorikbane. Her stimuleres man motorisk og sanseligt så snart bevæger sig rundt i området.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

- Vi lærer børn at passe på naturen f.eks. ved at samle affald, sortere, genbruge og genanvende.
- Vi igangsætter aktiviteter og er i dialog med børnene ud fra de 4 årstider. F.eks. forår; spire/gro fra jord til bord, krible krable m.m.
- Vi tager i Lærkereden og laver aktiviteter i skoven, på stranden og følger naturens gang.
- Vi inddrager legepladsernes naturlige legeredskaber som træer, buske og regnvandsopsamling til børns leg og eksperimenter.
- Vi præsenterer børnene for forskellige læringsrum og materialer fra naturen og er aktivt deltagende voksne.
- Vi går ture til f.eks. havn, skov og strand.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har fra 1. januar 2016 valgt at alle børn i 0-5 års alderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

- Alle børn har lige mulighed for at udtrykke sig, med hver deres forudsætninger og kulturelle baggrunde.
- Vi tager på ture ud af huset, for at øge børnenes kendskab til nærmiljøet og en bred vifte af kulturelle oplevelser.
- Vi lader forskellige typer af kreativ leg og materialer være tilgængeligt, så det inspirerer til kreativ udfoldelse.
- Vi taler om og præsenterer dem for forskellige højtider, traditioner og årstider.
- Der ligger en masse kultur i musikken. Vi synger og danser både nye og gamle sanglege, og vælger sange ud fra den årstid og eller højtid der er i fokus.

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringskultur, som er relevant for praksis. Evalueringspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringsredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber – sammen med interne og eksterne samarbejdspartnere.

Vi arbejder ud fra et årshjul, hvor alle højtider, årstider og børnehavens fælles aktiviteter og arrangementer m.m. bliver beskrevet og evalueret ved førstkomende hus- og personalemøde I vores evaluerings proces benytter vi os af både SMTTTE- og vækstmodellen. Vi bruger disse modeller til at lave målrettet og kvalificeret evaluering, som videre kan bruges konstruktivt. På denne måde sikrer vi os at vi i fællesskab får reflekteret og justeret i egen praksis, så lærings- og legemiljøet understøtter børnegruppens udvikling og læring.

Hvordan dokumenterer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at bruge forskellige tilgange og metoder, der løbende kan dokumentere arbejdet og sammenhængen.

Vi lægger ugentligt aktivitetsplaner ud på intra, hvor vi beskriver og efterfølgende dokumenter aktiviteterne gennem foto og korte skriftlige fortællinger, hvor vi beskriver sammenhængen mellem aktiviteterne, det pæ-

dagogiske læringsmiljø og børnenes udvikling. Dette suppleres af udstillinger af børnenes værker og kreati-
oner. Vi bruger FOKUS og sprogvurderinger som aktivt værktøj, til at beskrive og evaluere barnet. Dette
sammenholdt med lege og læringsmiljøer i børnehaven, gør at vi kan vurdere om disse understøtter barnets
udvikling, trivsel og dannelse. Forældrene er en væsentlige og vigtige at have med i processen.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hver andet år?

**”Arbejdet med at beskrive en fælles tilgang til evaluering af den pædagogiske læreplan vil blive sat i
proces i efteråret 2020 startende med halv lederdag d. 27. oktober 2020, hvor den samlede ledelse på
dagtilbudsområdet arbejder med, hvordan vi foretager evaluering mindst hvert andet år i kommunale
og selvejende dagtilbud i Svendborg Kommune”.**
